

 [Tip en ven](#) [Udskriv](#) [Kommenter](#) [Del](#)

Svundne tider i Danmarks historie bliver levende

Ulla Dahlerups bog "Det var jo en anden tid" er en glimrende måde at formidle viden på og et nyttigt supplement til andre historieformidlende genrer. Villabyernes anmelder giver bogen fem stjerner

Af Flemming Ravn Neft

Ulla Dahlerups bog 'Det var jo en anden tid' kan stærkt anbefales.

Bogen byder på mange pudsige og spændende historier. Og man får indblik i det danske samfund, som det var i første halvdel af 1900-tallet: Hvordan boede man, hvad arbejdede man med, hvordan blev børn opdraget, hvordan oplevede unge mennesker livet, hvorledes var forholdet mellem familiemedlemmerne i de velærværdige herskaber, hvilke former for litteratur og kultur dyrkedes, og hvordan var forholdene på arbejdsmarkedet osv.

Bogen er på mange måder en slags Danmarkshistorie. Men til forskel fra traditionelle historiebøger, hvor indholdet ofte er tabeller, dokumenter og en sirlig kronologi, er det i Dahlerups værk levende menneskers egne erindringer, der gengives. Genren er med andre ord en interviewbog med vægt på den mundtlige overlevering.

Blandt samfundets spidser

Bogen er folkelig-historisk i sit udgangspunkt og er bygget op omkring personlige vidnesbyrd fra 12 udvalgte interviewpersoner. Ud over levnedsskildringerne, er bogen præget af deres fotografier, hvilket giver bogen et hyggeligt og familiært præg.

Alle personerne har en baggrund i den gamle danske overklasse. Dette fokus på det bedre borgerskabs privilegerede liv giver læseren mulighed for at få indblik i, hvorledes det var at vokse op hos samfundets spidser inden for handel, kunst, politik og intelligentsia.

Én af de 12 personer i bogen er Ulf Kjær-Hansen (født 1923), hvis far i 1937 blev udnævnt til professor på Handelshøjskolen. Om faren, Max Andrew Kjær-Hansen, fortæller sønnen:

"Far var konservativ og meget interesseret i politik. Han opbyggede sammen med Alfred Bindslev, Ole Bjørn Kraft, Kirsten Amby og Hans Thyge Jakobsen en bevægelse, der hed 'Det unge Danmark' med Guds-tanker, konges-tanker og rigs-tanker. Gruppen arbejdede meget stærkt imod salget af De Vestindiske Øer i 1917. Senere gjorde de en stor indsats før afstemningen i Sønderjylland op til Genforeningen i 1920".

Om livet på Handelshøjskolen på Julius Thomsens Plads fortælles:

"Omgangstonen mellem far og studenterne var meget åben, der var kort mellem katederet og tilhørerbænkene, så der udviklede sig en vis form for kammeratskab og samarbejde".

Således var faren et sjældent eksempel, der gik imod tidens professorvælde, og han gik vidt for at hjælpe sine studerende til et solidt job i erhvervslivet bagefter.

Ellers var standsforskelle meget markante. Annelise Møller (født 1923) fortæller om sin opvækst ved Brede Klædefabrik ved Mølleåen – et lille isoleret samfund, hvor familiens overdådige direktørbolig lå i nærheden rækken af arbejderboliger – men tidens normer betød, at hun ikke kunne lege arbejderbørnene, skønt de boede næsten dør om dør. Beretningerne levner ingen tvivl om, at livet i begyndelsen af 1900-tallet var ganske anderledes.

Man mærker, at Ulla Dahlerup er en rutineret journalist, der arbejder med en grundig spørgeteknik, som afdækker emnerne med stor præcision: De 12 interviewpersoners livshistorier – der er indsamlet over otte år – fremtræder helstøbt i den velskrevne bog. Erindringen af de samfundsmæssige vilkår, de voldsomme sociale skel samt datidens strenge moralnormer synes erindret og skildret ganske korrekt.

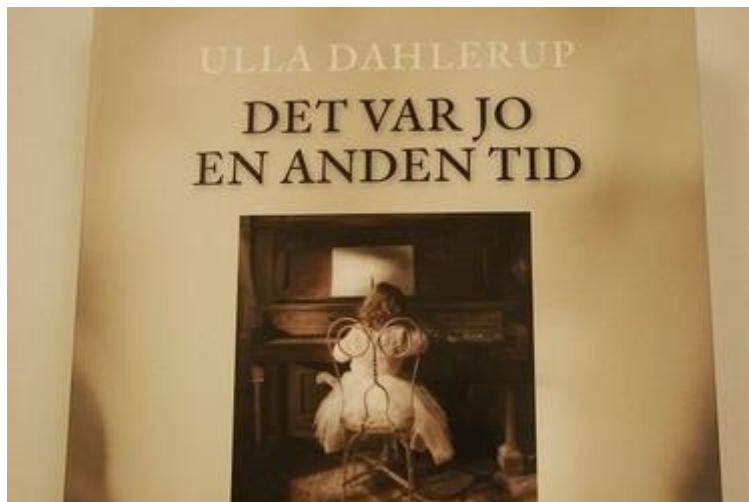
Gentofte nævnt

Interviewpersonerne kommer fra hele landet, og Gentofte Kommune bliver også nævnt. Før krigen ville velhavende københavnere, der om sommeren ønskede at komme væk fra storbyens puls, tage op og 'ligge på landet' i Charlottenlund eller Klampenborg, 'hvor der var mange store gårde, åbne marker og skov'.

Nu om dage, hvor her stadig er en del grønne områder, er urbaniseringen fuldbyrdet – området er mere en driftig forstad end en isoleret, landlig enklave. Og bommen ved Hellerupvej, som nævnes i bogen, hvor man skulle standse og betale for at køre videre ad Strandvejen, er en saga blot.

Bogen er del af en serie på fire bind, hvor Ulla Dahlerup forsøger at kortlægge tiden 1900-1950 med udgangspunkt i interviews med, hvad man kan kalde 'historiske vidner'. To tidligere udkomne bøger handler om henholdsvis den danske arbejderklasses historie og middelklassens historie med fokus på selvstændige erhvervsdrivende.

P.t. er Ulla Dahlerup i færd med den fjerde og sidste bog i serien med titlen 'Et vågent øje' – og hun er interesseret i at tale med mennesker, som i første halvdel i 1900-tallet er opvokset i hjem med tilknytning til 'lovapparatet': politibetjent, advokat, fængselsdirektør osv.

Info og underholdning

Dahlerups firebinds folkelige historieprojekt er informativ og underholdende læsning. Skal man vurdere bogen ud fra sin genres præmisser og det store arbejde, som er lagt i den, er det rigtigt at give den fem stjerner.

Bogen er en glimrende måde at formidle viden på og et nyttigt supplement til andre historieformidlende genrer, spændende fra tv-serierne 'Matador' og 'Krøniken' til højlærde afhandlinger.

BOG: Ulla Dahlerup: 'Det var jo en anden tid'. 320 sider. Århus Universitetsforlag.

Publiceret: 21. Januar 2010 10:00